A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2020. június 25.*

„Előzetes döntéshozatal – Sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás – Menekültügyi és bevándorlási politika – A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások – 2013/32/EU irányelv – 6. cikk – Az eljáráshoz való hozzáférés – Nemzetközi védelem iránti kérelemnek a nemzeti jog értelmében az ilyen kérelmek nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező hatóság előtti előterjesztése – A kérelem olyan egyéb hatóság előtti előterjesztése, amelyhez feltehetően ilyen kérelmek érkeznek, de amelynek a nemzeti jog alapján nincs hatásköre annak nyilvántartásba vételére – Az »egyéb hatóság« fogalma – 26. cikk – Őrizetbe vétel – A nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok – 2013/33/EU irányelv – 8. cikk – A kérelmező őrizetbe vétele – Az őrizetbe vétel okai – A humanitárius befogadó központbeli szálláshelyhiány miatt a kérelmező őrizetbe vételét elrendelő határozat”

A C-36/20. PPU. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajana (San Bartolomé de Tirajana-i 3. sz. vizsgálóbíróság, Spanyolország) a Bírósághoz 2020. január 25-én érkezett, 2020. január 20-i határozatával terjesztett elő a

VL

ellen folytatott,

a **Ministerio Fiscal**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: M. Vilaras tanácselnök, S. Rodin, D. Šváby (előadó), K. Jürimäe és N. Piçarra bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: M. M. Ferreira tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– VL képviseletében M. T. Macías Reyes abogada,

– a Ministerio Fiscal képviseletében T. García García,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

– a spanyol kormány képviseletében S. Centeno Huerta, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében M. Condou-Durande és I. Galindo Martín, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. április 30-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.) 6. cikke (1) bekezdése második albekezdésének és 26. cikkének, valamint a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 96. o.) 8. cikkének az értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a VL őrizetbe vételére és az általa ennek során benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelemre irányuló eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2008/115/EK irányelv

3 A harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 348., 98. o.) (9) preambulumbekezdése a következőket mondja ki:

„A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-jei 2005/85/EK tanácsi irányelvvel [HL 2005. L 326., 13. o.; helyesbítés: HL 2006. L 236., 35. o.] összhangban a valamely tagállamban menedékjogot kérő, harmadik országbeli állampolgár a kérelmét elutasító határozat vagy a menedékkérői minőségben való tartózkodásának jogát megszüntető határozat hatálybalépéséig nem tekintendő úgy, hogy illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodik az adott tagállam területén.”

4 A 2008/115 irányelv „Alkalmazási kör” címet viselő 2. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv a valamely tagállam területén illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra alkalmazandó.”

5 Ezen irányelv „[k]iutasítási határozattal” foglalkozó 6. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A tagállamok a (2)–(5) bekezdésben említett kivételek sérelme nélkül a területükön illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan kiutasítási határozatot adnak ki.”

6 Az említett irányelv „Kitoloncolás céljából történő őrizet” című IV. fejezetében szereplő, „Őrizet” címet viselő 15. cikk (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„A tagállamok – kivéve, ha a konkrét esetben más elégséges, de kevésbé kényszerítő intézkedés is hatékonyan alkalmazható – kizárólag a kiutasítás előkészítése és/vagy a kitoloncolás végrehajtása céljából őrizetben tarthatják a kitoloncolási eljárás [helyesen: kiutasítási eljárás] alatt álló harmadik országbeli állampolgárt, különösen ha:

a) fennáll a szökés veszélye, vagy

b) a harmadik ország érintett állampolgára meghiúsítja vagy akadályozza a kiutasítás előkészítését vagy kitoloncolási eljárást.

Az őrizetnek a lehető legrövidebbnek kell lennie, és csak addig tartható fenn, amíg a kitoloncolási intézkedések folynak, és kellő körültekintéssel végrehajtásra kerülnek.”

A 2013/32 irányelv

7 A 2013/32 irányelv (8), (12), (18), (20) és (25)–(28) preambulumbekezdése a következőket mondja ki:

„(8) Az Európai Tanács 2009. december 10–11-i ülésén elfogadta a Stockholmi Programot, amely ismételten hangsúlyozta egy közös és szolidáris védelmi terület 2012-ig történő létrehozása melletti elkötelezettségét, amely terület alapja a közös menekültügyi eljárás és a nemzetközi védelemben részesülők egységes, magas védelmi normákon, valamint tisztességes és hatékony eljárásokon alapuló egységes jogállása képezi. A Stockholmi Program megerősítette, hogy a nemzetközi védelemre szorulóknak hozzáférést kell biztosítani a jogilag megbízható és hatékony menekültügyi eljárásokhoz. A Stockholmi Programmal összhangban az egyének számára – függetlenül attól, hogy nemzetközi védelem iránti kérelmüket mely tagállamban nyújtották be – ugyanolyan bánásmódot kell biztosítani az eljárási szabályok és a jogállás meghatározása tekintetében. A célkitűzés az, hogy a hasonló eseteket hasonló módon kezeljék, és az eredmény megegyező legyen.

[…]

(12) Ezen irányelv fő célkitűzése, hogy továbbfejlessze a tagállamokban a nemzetközi védelem megadására és visszavonására alkalmazott eljárások szabályait egy közös uniós menekültügyi eljárás létrehozása céljából.

[…]

(18) A tagállamoknak és a nemzetközi védelmet kérelmezőknek egyaránt az áll érdekében, hogy a megfelelő és teljes körű vizsgálat lefolytatásának sérelme nélkül a nemzetközi védelem iránti kérelmek ügyében a lehető legrövidebb időn belül határozat szülessen.

[…]

(20) Bizonyos pontosan meghatározott körülmények esetén, amikor valamely kérelem feltehetőleg megalapozatlan, vagy súlyos aggályokat vet fel a nemzetbiztonság vagy a közrend szempontjából, a tagállamok számára biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy felgyorsíthassák a vizsgálati eljárást, többek között úgy, hogy az eljárás egyes lépéseire rövidebb, de észszerű határidőt határoznak meg, ügyelve azonban arra, hogy a vizsgálat megfelelő és teljes körű legyen, és a kérelmező tekintetében ténylegesen érvényesüljenek az ezen irányelvben meghatározott alapelvek és biztosítékok.

[…]

(25) Annak érdekében, hogy a genfi egyezmény 1. cikke értelmében menekültként vagy kiegészítő védelemre jogosultként védelemre szoruló személyek pontosan azonosíthatóak legyenek, valamennyi kérelmező számára hatékony hozzáférést kell biztosítani az eljárásokhoz, az ügyük szempontjából szükséges tények bemutatása érdekében lehetővé kell tenni számukra a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságokkal való együttműködést, valamint és megfelelő kommunikációt, valamint és megfelelő eljárási garanciákat kell biztosítani számukra ahhoz, hogy ügyüket az eljárás valamennyi szakaszában folytathassák. A nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálatára irányuló eljárásoknak továbbá a kérelmezők számára alapesetben biztosítaniuk kell legalább: az eljáró hatóság döntéséig a területen maradáshoz való jogot; az ügy bemutatásához a tolmácsolási szolgáltatáshoz való hozzáférés jogát, amennyiben a hatóságok általi meghallgatásra kerül sor; a lehetőséget az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztossága (a továbbiakban: az UNHCR) képviselőjével és a nemzetközi védelmet kérelmezők számára tanácsadást és segítséget biztosító szervezetekkel való kapcsolattartásra; a döntésről való megfelelő értesítéshez és az e döntésre vonatkozó ténybeli és jogi indokoláshoz fűződő jogot; a jogi vagy egyéb tanácsadóval folytatott konzultáció lehetőségét; az ahhoz fűződő jogot, hogy az eljárás döntő mozzanataikor jogi helyzetéről olyan nyelven kapjanak tájékoztatást, amelyet megért, vagy észszerűen feltételezhető, hogy megért; valamint elutasító határozat esetén a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot.

(26) A vizsgálati eljáráshoz való hatékony hozzáférés biztosítása céljából, a nemzetközi védelmet kérelmező személyekkel elsőként kapcsolatba kerülő – különösen a szárazföldi és tengeri határok felügyeletét ellátó vagy a határellenőrzést végző – tisztviselők számára releváns tájékoztatást kell adni és megfelelő képzést kell biztosítani arról, hogyan ismerjék fel és kezeljék a nemzetközi védelem iránti kérelmeket, többek között kellőképpen figyelembe véve az [Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal {EMTH}] által kidolgozott vonatkozó iránymutatásokat. E tisztviselőknek el kell tudniuk látni az ország területén – ideértve a tagállamok határát, felségvizeit vagy tranzitzónáit is – tartózkodó, nemzetközi védelemért folyamodó harmadik országbeli állampolgárokat vagy hontalan személyeket a szükséges információval arra vonatkozóan, hogy hol és hogyan nyújthatnak be nemzetközi védelem iránti kérelmet. Amennyiben az említett személyek a tagállam felségvizein tartózkodnak, a szárazföldre kell szállítani őket, és ezen irányelvvel összhangban el kell bírálni kérelmüket.

(27) Tekintettel arra, hogy azok a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek, akik kifejezték azon kívánságukat, hogy nemzetközi védelem iránt folyamodjanak, nemzetközi védelmet kérelmezőknek tekintendők, meg kell felelniük az ezen irányelvben és a [2013/33] irányelvben meghatározott kötelezettségeknek, és élvezniük kell az ezen irányelvekben meghatározott jogokat. Ennek érdekében a tagállamoknak a lehető legkorábban nyilvántartásba kell venniük a tényt, hogy e személyek nemzetközi védelem kérelmezői.

(28) A vizsgálati eljárás határátkelőhelyeken és őrizeti létesítményekben történő igénybevételének megkönnyítése érdekében információkat kell biztosítani a nemzetközi védelem kérelmezésének lehetőségéről. A tolmácsolás megszervezése révén biztosítani kell a szükséges alapvető kommunikációt ahhoz, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok megérthessék, ha az egyének nemzetközi védelmet kívánnak kérelmezni.”

8 A 2013/32 irányelv „Célkitűzés” címet viselő 1. cikkének szövege a következő:

„Ennek az irányelvnek a célja a tagállamokban a [harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló,

2011. december 13-i] 2011/95/EU [európai parlamenti és tanácsi] irányelv [HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítések: HL 2017. L 167., 58. o.; HL 2019. L 19., 20. o.] szerinti nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások megállapítása.”

9 A 2013/32 irányelv „Fogalommeghatározások” címet viselő 2. cikke a következőket írja elő:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[…]

b) »nemzetközi védelem iránti kérelem« vagy »kérelem«: harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által valamely tagállamnál előterjesztett olyan védelem iránti kérelem, amely menekült jogállás vagy kiegészítő védelmi jogállás kérelmezéseként értelmezhető, és amelynek kapcsán a kérelmező nem kéri kifejezetten egy más jellegű, a [2011/95] irányelv hatálya alá nem tartozó olyan védelem biztosítását, amelynek megadását külön kell kérelmezni;

c) »kérelmező«: harmadik ország olyan állampolgára vagy olyan hontalan személy, aki nemzetközi védelemért folyamodott, és kérelme ügyében még nem hoztak jogerős határozatot;

[…]

f) »eljáró hatóság«: kvázi bírói testület vagy közigazgatási szerv, amely a tagállamban a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására és annak tárgyában elsőfokú határozat meghozatalára hatáskörrel rendelkezik;

[…]”

10 A 2013/32 irányelv „Hatály” címet viselő 3. cikkének (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„Ezen irányelvet a tagállamok területén, ideértve a határon, a felségvizeken vagy a tranzitzónákban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelemre és a nemzetközi védelem visszavonására kell alkalmazni.”

11 Ezen irányelv „Hatáskörrel rendelkező hatóságok” című 4. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok valamennyi eljárásra kijelölnek egy eljáró hatóságot, amely ezen irányelv rendelkezései szerint felelős a kérelmek megfelelő vizsgálatáért. A tagállamok biztosítják, hogy a fenti hatóság megfelelő eszközökkel – ideértve kellő számú szakszemélyzettel – rendelkezzen ahhoz, hogy ezen irányelvvel összhangban elláthassa feladatait.”

12 Az említett irányelv „Az eljáráshoz való hozzáférés” címet viselő 6. cikkének szövege a következő:

„(1) Ha bárki nemzetközi védelemért folyamodik valamely, a nemzeti jog alapján az ilyen kérelmek nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező hatósághoz, a nyilvántartásba vételre a kérelmezést követő három munkanapon belül sor kell, hogy kerüljön.

Ha olyan egyéb hatósághoz folyamodnak nemzetközi védelemért, amelyhez feltehetően ilyen kérelmek érkeznek, de a nemzeti jog alapján nincs hatásköre a nyilvántartásba vételre, a tagállamok biztosítják, hogy a nyilvántartásba vételre a kérelmezést követő hat munkanapon belül sor kerüljön.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a fentebb említett egyéb hatóságok, amelyekhez feltehetően nemzetközi védelem iránti kérelmekkel fordulnak – mint például a rendőrség, a határőrség, a bevándorlási hivatal és a fogdák személyzete – a megfelelő információk birtokában legyenek, és

személyzetük részesüljön a feladatai ellátásához szükséges szintű képzésben, valamint utasítást kapjon arra, hogy tájékoztassa a kérelmezőket arról, hogy hová és hogyan kell benyújtani a nemzetközi védelem iránti kérelmet.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzetközi védelemért folyamodó személyeknek ténylegesen lehetőségük legyen arra, hogy kérelmüket mielőbb benyújtsák. Ha a kérelmező nem saját maga nyújtja be a kérelmet, a tagállamok ennek megfelelően alkalmazhatják a 28. cikket.

(3) A (2) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok előírhatják, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek személyesen és/vagy valamely kijelölt helyen kerüljenek benyújtásra.

(4) A (3) bekezdés sérelme nélkül a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtottnak tekintendő, amint a kérelmező által benyújtott kérelem vagy amennyiben a nemzeti jog így rendelkezik, egy hivatalos jelentés beérkezett az érintett tagállam illetékes hatóságához.

(5) Amennyiben nagyszámú harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy egyidejűleg kérelmez nemzetközi védelmet, és ez a gyakorlatban nagyon megnehezíti az (1) bekezdésben megállapított határidő tiszteletben tartását, a tagállamok rendelkezhetnek arról, hogy e határidőt 10 munkanapra meghosszabbítják.”

13 Ugyanezen irányelv „Tájékoztatás és tanácsadás fogdákban és határátkelőhelyeken” címet viselő 8. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben arra utaló jelek vannak, hogy fogdában fogva tartott vagy külső határon lévő határátkelőhelyen – ideértve a tranzitzónákat is – lévő harmadik országbeli vagy hontalan állampolgárok nemzetközi védelemért kívánnak folyamodni, a tagállamok tájékoztatást biztosítanak számukra e lehetőségről. Ezen fogdákban és határátkelőhelyeken a tagállamok intézkednek a menekültügyi eljárások igénybevételének megkönnyítése érdekében szükséges tolmácsolásról.”

14 A 2013/32 irányelv „[ő]rizetre” vonatkozó 26. cikke a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok senkit sem tarthatnak őrizetben [helyesen: vehetnek őrizetbe] kizárólag azon az alapon, hogy az érintett nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be. Az őrizetben tartás okainak és feltételeinek, valamint az őrizetben tartott kérelmezők számára biztosított garanciáknak összhangban kell lenniük a [2013/33] irányelvvel.

(2) Egy kérelmező őrizetben tartása esetén a tagállamok – a [2013/33] irányelvvel összhangban – biztosítják a gyors bírósági felülvizsgálat lehetőségét [2013/33].”

15 Ezen irányelv „A biztonságos harmadik ország elve” címet viselő 38. cikkének (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„A tagállamok csak akkor alkalmazhatják a biztonságos harmadik ország elvét, ha az illetékes hatóságok meggyőződtek arról, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személy az érintett harmadik országban az alábbi elvekkel összhangban levő bánásmódban részesül:

[…]

b) nem áll fenn a [2011/95] irányelvben meghatározott súlyos sérelem veszélye;

[…]”

A 2013/33 irányelv

16 A 2013/33 irányelv (15) és (20) preambulumbekezdése a következőket mondja ki:

„(15) A kérelmezők őrizetbe vételét és őrizetben tartását azon alapvető elvvel összhangban kell alkalmazni, hogy – különösen a tagállamok nemzetközi jogi kötelezettségeivel és a genfi egyezmény 31. cikkével összhangban – senki sem tartható őrizetben kizárólag azon az alapon, hogy nemzetközi védelmet kér. A kérelmezőket őrizetbe venni csak az ezen irányelvben megállapított, nagyon egyértelműen meghatározott kivételes körülmények között lehetséges, és mind az ilyen őrizet módja, mind célja tekintetében a szükségesség és az arányosság elvét kell alkalmazni. Amennyiben egy kérelmezőt őrizetben tartanak, hatékony hozzáférést kell biztosítani számára a szükséges eljárási garanciákhoz, például a nemzeti igazságügyi hatóság előtti jogorvoslathoz.

[…]

(20) A kérelmező testi és lelki épségének legmegfelelőbb biztosítása érdekében őrizetben tartásához csak végső esetben lehet folyamodni, és azt kizárólag az őrizet alternatívájaként alkalmazható, szabadságelvonással nem járó valamennyi intézkedés alapos vizsgálatát követően lehet alkalmazni. Az őrizet alternatívájaként alkalmazható valamennyi intézkedés során tiszteletben kell tartani a kérelmezők alapvető emberi jogait.”

17 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” címet viselő 2. cikke értelmében:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

a) »nemzetközi védelem iránti kérelem«: a [2011/95] irányelv 2. cikkének h) pontjában meghatározott, nemzetközi védelem iránti kérelem;

b) »kérelmező«: harmadik ország olyan állampolgára vagy olyan hontalan személy, akinek nemzetközi védelem iránti kérelme tárgyában még nem hoztak végleges határozatot;

[…]”

18 Az említett irányelv „Hatály” című 3. cikkének (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„Ezen irányelvet minden olyan harmadik országbeli állampolgárra és hontalan személyre alkalmazni kell, aki egy tagállam területén – ideértve a határán, a felségvizeken vagy a tranzitzónákban – nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújt be, mindaddig, amíg kérelmezőként engedélyezik tartózkodását a területen, valamint a családtagjaikra, amennyiben a nemzeti jog szerint a nemzetközi védelem iránti kérelem rájuk is kiterjed.”

19 Ezen irányelv „[ő]rizetre” vonatkozó 8. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok senkit sem tarthatnak őrizetben [helyesen: vehetnek őrizetbe] kizárólag azon az alapon, hogy az érintett a [2013/32] irányelvnek megfelelően kérelmet nyújtott be.

(2) Amennyiben szükségesnek bizonyul, valamint az egyes esetek egyéni értékelése alapján a tagállamok őrizetbe vehetik a kérelmezőt, amennyiben kevésbé kényszerítő jellegű alternatív intézkedések alkalmazása nem lenne hatékony.

(3) A kérelmezőt csak akkor lehet őrizetbe venni, ha:

a) arra személyazonossága vagy állampolgársága meghatározása vagy ellenőrzése céljából van szükség;

b) arra a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásához alapul szolgáló – az őrizet mellőzése esetén be nem szerezhető – adatok megállapítása céljából van szükség, és különösen abban az esetben, ha fennáll a kérelmező szökésének veszélye;

c) arra azért van szükség, hogy az eljárás keretében döntést hozzanak arról, hogy a kérelmező beléphet-e az ország területére;

d) a [2008/115] irányelv szerint kiutasítási eljárás folyik ellene, és amiatt tartják őrizetben, hogy előkészítsék a kiutasítását és/vagy lefolytassák a kitoloncolási eljárást, továbbá ha az adott tagállam objektív kritériumok alapján bizonyítani tudja – ideértve azt is, hogy a kérelmezőnek már volt lehetősége igénybe venni a menekültügyi eljárást –, hogy alapos okkal feltételezhető, hogy a kérelmező pusztán azért folyamodik nemzetközi védelemért, hogy késleltesse vagy meghiúsítsa a kiutasítási határozat végrehajtását;

e) a nemzetbiztonság vagy a közrend védelme szükségessé teszi;

f) az összhangban van az egy harmadik ország állampolgára, illetve hontalan személy [helyesen: egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy] által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet [HL 2013. L 180., 31. o.] 28. cikkével.

Az őrizetben tartás okait [helyesen: őrizetbe vétel okait] a nemzeti jog állapítja meg.

[…]”

20 A 2013/33 irányelv „Biztosítékok az őrizetben tartott kérelmezők számára” címet viselő 9. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A kérelmezőt a lehető legrövidebb időre és kizárólag a 8. cikk (3) bekezdésében meghatározott okok fennállásának idejére lehet őrizetbe venni és ott tartani [helyesen: A kérelmezőt kizárólag a lehető legrövidebb időre és a 8. cikk (3) bekezdésében meghatározott okok fennállásának idejére lehet őrizetbe venni].”

21 Ezen irányelv „A befogadás anyagi feltételeire és az egészségügyi ellátásra vonatkozó általános szabályok” című 17. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok biztosítják, hogy a befogadás anyagi feltételei a nemzetközi védelem iránti kérelmük benyújtása időpontjában a kérelmezők rendelkezésére álljanak.”

22 Az említett irányelv „A befogadás anyagi feltételeinek részletes szabályai” címet viselő 18. cikkének (9) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Kellően indokolt esetekben a tagállamok kivételesen e cikk rendelkezéseitől eltérő anyagi befogadási feltételeket is előírhatnak a lehető legrövidebb észszerű időtartamig, ha:

[…]

b) a rendelkezésre álló szokásos szálláslehetőségek ideiglenesen kimerültek.

Ezen eltérő feltételek minden esetben kiterjednek az alapszükségletekre.”

A spanyol jog

23 A 2000. január 11-i Ley Orgánica 4/2000 sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (a Spanyolországban tartózkodó külföldiek jogairól és szabadságairól, valamint társadalmi beilleszkedésükről szóló 4/2000. sz. sarkalatos törvény; a BOE 2000. január 12-i 10. száma, 1139. o.; a továbbiakban: 4/2000. sz. sarkalatos törvény) alapügy tényállására alkalmazandó változatának 58. cikke a jogellenesen tartózkodó külföldi állampolgárok kitoloncolására vonatkozik.

24 A 4/2000. sz. sarkalatos törvény 58. cikkének (3) bekezdése egyszerűsített eljárást ír elő azon külföldiek kitoloncolása céljából, akik jogellenesen próbáltak meg beutazni Spanyolországba. E cikk 4. bekezdése kimondja, hogy a 3. bekezdésben említett személyek mindaddig nem toloncolhatók ki, amíg az esetleges nemzetközi védelem iránti kérelmet nem nyilvánították elfogadhatatlannak, 58. cikkének (6) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy amennyiben a kitoloncolásra nincs lehetőség 72 órán belül, kérni kell az igazságügyi hatóságoknál az őrizetbe vételt.

25 A 4/2000. sz. sarkalatos törvény 61. cikke a kitoloncolási eljárások keretében alkalmazható ideiglenes intézkedéseket írja elő. E törvény 62. cikke az őrizetbe vételre vonatkozik, az említett törvény 64. cikkének (5) bekezdése pedig a kitoloncolási határozatok felfüggesztését írja elő mindaddig, amíg a nemzetközi védelem iránti kérelmet nem nyilvánították elfogadhatatlannak.

26 A 2009. október 30-i Ley 12/2009 reguladora del derecho de asilo y de la protección subsidiaria (a menedékjog és a kiegészítő védelem szabályozásáról szóló 12/2009. sz. törvény; a BOE 2009. október 31-i 263. száma, 90860. o.) alapügy tényállására alkalmazandó változatának 2. és 3. cikke határozza meg a menedékjogot, illetve a menekült jogállást. E törvény 5. cikke szerint a kiegészítő védelem biztosítása azt jelenti, hogy az érintett személyt nem toloncolják ki. Végül az említett törvény 30. cikke előírja a szociális és gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférést a nemzetközi védelmet kérelmező rászoruló személyek számára.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

27 2019. december 12-én 19 óra 5 perckor a spanyol partok közelében a Salvamento Marítimo (tengeri mentési szolgálat, Spanyolország) elfogott egy csónakot, amelyen 45 szubszaharai származású személy – köztük a mali állampolgársággal rendelkező VL – tartózkodott. A tengeri mentési szolgálat hajója felvette ezt a 45 harmadik országbeli állampolgárt, és Gran Canaria szigetének (Spanyolország) déli részén 21 óra 30 perckor szállította ki őket.

28 Az elsősegélyben részesítésüket követően ezeket az állampolgárokat átadták a Comisaría de Policía Nacional de Maspalomas (a nemzeti rendőrség maspalomasi kapitánysága, Spanyolország) Brigada Local de Extranjería y Fronteras egységének (helyi idegenrendészeti és határvédelmi különítmény, Spanyolország). 2019. december 13-án 00 óra 30 perckor átszállították őket a Jefatura Superior de Policía de Canariasra (a Kanári-szigetek rendőrfőkapitánysága, Spanyolország).

29 2019. december 13-i határozatában a Subdelegación del Gobierno en Las Palmas (a kormányhivatal Las Palmas-i kirendeltsége, Spanyolország) elrendelte ezen állampolgárok kitoloncolását. Mivel ezt a határozatot nem lehetett a 4/2000. sz. sarkalatos törvény 58. cikkének (6) bekezdésében előírt 72 órás határidőn belül végrehajtani, idegenrendészeti fogdában való elhelyezés iránti kérelmet nyújtottak be a Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajanához (San Bartolomé de Tirajana-i 3. sz. vizsgálóbíróság, Spanyolország).

30 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy ez a bíróság előzetes vizsgálat keretében három határozatot hozott 2019. december 14-én az alapügyben.

31 Első határozatában az említett bíróság biztosította VL számára a nyilatkozattételhez való jogot, a jogairól való tájékoztatást követően, ügyvéd, illetve – a VL nyilatkozata alapján általa beszélt és értett – bambara nyelvű tolmács igénybevételével. Ebben a nyilatkozatban – amelyről jegyzőkönyv készül – VL kijelentette, hogy nemzetközi védelmet szándékozik kérni, mivel fél attól, hogy faji okokból, illetve abból az okból, hogy bizonyos társadalmi csoporthoz tartozik, üldöztetésnek lenne kitéve. Hangsúlyozta többek között, hogy a Maliban zajló háború miatt, az ebbe az országba való visszatérése esetén fennállna annak a veszélye, hogy megölik.

32 Mivel a Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajana (San Bartolomé de Tirajana-i 3. sz. vizsgálóbíróság) a spanyol jogban nem minősül a 2013/32 irányelv 2. cikkének f) pontja értelmében vett eljáró hatóságnak, második határozatában közölte egyrészről a Brigada Provincial de Extranjería y Fronterasszal (helyi idegenrendészeti és határvédelmi különítmény), másrészről pedig az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának Hivatalával VL azon nyilatkozatát, amelyben kijelenti, hogy nemzetközi védelmet szándékozik kérni. Ebben a határozatban azt is kérte a kormány kanári-szigeteki képviseletéért felelős részlegétől, a helyi idegenrendészeti és határvédelmi különítménytől, valamint a Ministerio de Trabajo, Migraciones y Seguridad Socialtól (munkaügyi, bevándorlási és társadalombiztosítási minisztérium, Spanyolország), hogy VL és 25 másik nemzetközi védelmet kérelmező számára biztosítsanak elhelyezést egy humanitárius befogadó központban.

33 A Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajana (San Bartolomé de Tirajana-i 3. sz. vizsgálóbíróság) – annak megállapítását követően, hogy elegendő férőhely hiányában a 26 kérelmező közül csak 12-t lehetett humanitárius befogadó központban elhelyezni – harmadik határozatában elrendelte, hogy a többi 14 kérelmezőt, köztük VL-t, idegenrendészeti fogdában helyezzék el, valamint hogy nemzetközi védelem iránti kérelmüket az idegenrendészeti fogda kezelje.

34 A kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy VL idegenrendészeti fogdába való átszállítását megelőzően a helyi idegenrendészeti és határvédelmi különítmény egyik tisztviselője arról tájékoztatta VL-t, hogy időpontot kapott a nemzetközi védelem iránti kérelmével kapcsolatos meghallgatásra.

35 VL ügyvédje a VL őrizetbe vételét elrendelő határozattal szemben megváltoztatásra irányuló kérelmet nyújtott be azon az alapon, hogy ez a határozat összeegyeztethetetlen a 2013/32 irányelvvel és a 2013/33 irányelvvel.

36 E körülmények között a Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajana (San Bartolomé de Tirajana-i 3. sz. vizsgálóbíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A [2013/32] irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése előírja, hogy ha olyan egyéb hatósághoz folyamodnak nemzetközi védelemért, amelynek a nemzeti jog alapján nincs hatásköre a nyilvántartásba vételre, a tagállamok biztosítják, hogy a nyilvántartásba vételre a kérelmezést követő hat munkanapon belül sor kerüljön.

Úgy kell-e értelmezni, hogy a külföldi személyek őrizetbe vételére vagy ennek mellőzésére irányuló döntéshozatalra a spanyol nemzeti törvény alapján hatáskörrel rendelkező vizsgálóbírókat az egyik olyan »egyéb hatóságnak« kell tekinteni, [amely előtt] – anélkül hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkezne – a kérelmezők erre vonatkozó szándéknyilatkozatot tehetnek?

2) Amennyiben a vizsgálóbíró ilyen hatóságnak minősül[,] [ú]gy kell-e értelmezni a [2013/32] irányelv 6. cikkének (1) bekezdését, hogy a vizsgálóbírónak tájékoztatnia kell a kérelmezőket arról, hogy hol és hogyan nyújthatják be a nemzetközi védelem iránti kérelmüket, és amennyiben a kérelmet benyújtják, azt meg kell küldenie a nemzeti törvény alapján a nemzetközi védelem iránti kérelem

nyilvántartásba vételére és elbírálására hatáskörrel rendelkező szervnek, valamint a hatáskörrel rendelkező közigazgatási hatóságnak, hogy a [2013/33] irányelv 17. cikkében szereplő befogadási intézkedéseket biztosítsák a kérelmező számára?

3) Úgy kell-e értelmezni a [2013/32] irányelv 26. cikkét és a [2013/33] irányelv 8. cikkét, hogy a harmadik országbeli állampolgárt csak akkor kell őrizetbe venni, ha fennállnak a [2013/33] irányelv 8. cikkének (3) bekezdése szerinti feltételek, mert a kérelmező a visszaküldés tilalma elvének védelme alatt áll onnantól fogva, hogy a vizsgálóbíró előtt megteszi a szóban forgó nyilatkozatot?”

A sürgősségi eljárásról

37 A kérdést előterjesztő bíróság azt kérte, hogy a Bíróság a jelen előzetes döntéshozatalra utalást az eljárási szabályzat 107. cikkének (1) bekezdésében előírt sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálja el.

38 Kérelmének alátámasztása céljából jelezte többek között, hogy VL-t – idegenrendészeti fogdába helyezését követően – megfosztották szabadságától, valamint hogy VL bármikor végrehajtható kitoloncolási határozat hatálya alatt áll.

39 E tekintetben meg kell állapítani egyrészről, hogy a jelen előzetes döntéshozatalra utalás az EUM-Szerződés harmadik részének a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségről szóló V. címe alá tartozó 2013/32 irányelv és 2013/33 irányelv értelmezésére vonatkozik, és másrészről, hogy a harmadik országbeli állampolgárok idegenrendészeti fogdában való elhelyezése – akár nemzetközi védelem iránti kérelmük elbírálása során, akár kitoloncolásuk céljából – olyan szabadságelvonással járó intézkedést képez, amely igazolhatja a sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás megindítását (lásd ebben az értelemben: 2016. március 17-i Mirza ítélet, C-695/15 PPU, EU:C:2016:188, 31. és 35. pont; 2018. július 5-i C és társai végzés, C-269/18 PPU, EU:C:2018:544, 35. és 37. pont).

40 Ezen túlmenően, a Bíróság válasza lehető legrövidebb időn belüli megszerzésének sürgősségéhez kapcsolódó feltételt azon időpontra tekintettel kell értékelni, amelyben az előzetes döntéshozatalra utalás sürgősségi eljárásban történő elbírálására irányuló kérelmet vizsgálják (2016. március 17-i Mirza ítélet, C-695/15 PPU, EU:C:2016:188, 34. pont; 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 99. pont).

41 E megfontolásokra figyelemmel az előadó bíró javaslatára, a főtanácsnok meghallgatását követően a Bíróság negyedik tanácsa 2020. február 6-án úgy határozott, hogy helyt ad a kérdést előterjesztő bíróság azon kérelmének, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálják el.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az elfogadhatóságról

42 Írásbeli észrevételeiben a spanyol kormány előadta, hogy a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy határozatot hozzon a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel kapcsolatban, mivel a kérdést előterjesztő bíróság – a spanyol jog alapján – kizárólag a harmadik országbeli állampolgároknak a visszaküldési határozat végrehajtása céljából való őrizetbe vételével kapcsolatban hozhat határozatot, a nemzetközi védelem iránti kérelmek kezelésével kapcsolatban azonban nem. E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdések semmiféle kapcsolatban nem állnak a jogvita tárgyával.

43 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében, a Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikk alapján létrehozott együttműködés keretében kizárólag az alapügyben eljáró és a meghozandó bírósági határozatért felelős nemzeti bíróság feladata, hogy az ügy sajátosságaira tekintettel megítélje mind az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szükségességét az ügydöntő határozat meghozatala szempontjából, mind a Bíróság elé terjesztett kérdések relevanciáját. Következésképpen, amennyiben az előterjesztett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles határozatot hozni, mivel e kérdések releváns voltát vélelmezni kell. Ebből következik, hogy a Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd újabban: 2020. március 26-i A. P. ítélet [Próbaidő alatti magatartási szabályok], C-2/19, EU:C:2020:237, 25. és 26. pont).

44 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a spanyol kormány azon állítása, amely szerint a kérdést előterjesztő bíróság a spanyol jog értelmében nem minősül nemzetközi védelem iránti kérelmek kezelésére hatáskörrel rendelkező hatóságnak, nem zárja ki, hogy ez a bíróság a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „egyéb hatóságnak” minősüljön. Ennélfogva ezen érv értékelése a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdések érdemi vizsgálatának körébe tartozik, ily módon nem lehet azt a következtetést levonni, hogy az említett kérdések semmiféle kapcsolatban nem állnak a jogvita tárgyával.

45 Ily módon nyilvánvaló, hogy ez a tényező nem képes megdönteni a kérdést előterjesztő bíróság által előzetes döntéshozatal céljából előterjesztett kérdések releváns voltára vonatkozó és csak rendkívüli esetekben megdönthető vélelmet (1999. szeptember 7-i Beck és Bergdorf ítélet, C-355/97, EU:C:1999:391, 22. pont).

46 Ezen túlmenően hangsúlyozni kell, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtását követően a Bíróság tudomást szerzett a VL-lel szemben hozott kitoloncolási határozat végrehajtásáról. E körülmények között a Bíróság – az eljárási szabályzat 101. cikkének (1) bekezdése alapján – felvilágosításkéréssel fordult a kérdést előterjesztő bírósághoz arra vonatkozóan, hogy az alapeljárás okafogyottá vált-e.

47 A Bírósághoz 2020. április 23-án érkezett válaszában a Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajana (San Bartolomé de Tirajana-i 3. sz. vizsgálóbíróság) jelezte egyrészről, hogy 2020. január 21-én, azaz az előzetes döntéshozatal iránti kérelmének benyújtását követő napon olyan tájékoztatást kapott, amely alapján feltételezhető, hogy a VL kitoloncolására vonatkozó határozatot végrehajtották, másrészről pedig, hogy – e határozat végrehajtásától függetlenül – az alapjogvita nem vált okafogyottá, mivel az előterjesztett kérdésekre a Bíróság által adott válaszok alapján köteles határozatot hozni a 2019. december 14. és a kitoloncolás időpontja, azaz 2020. január 21. közötti időszakban VL szabadságmegvonását eredményező korábbi határozatának jogszerűségéről, továbbá mivel az alapjogvita kimenetele alapján VL esetlegesen kártérítési keresetet indíthat.

48 E tekintetben az EUMSZ 267. cikk szövegéből és rendszeréből egyaránt kitűnik, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás előfeltétele többek között a nemzeti bíróság előtt ténylegesen folyamatban lévő jogvita, mivel a kért előzetes döntésnek „szükségesnek” kell lennie a kérdést előterjesztő bíróság által az előtte folyamatban lévő ügyben kialakítandó „ítélete meghozatalához”. Az előzetes döntéshozatalra utalás indoka ugyanis nem az általános vagy hipotetikus kérdésekről való véleménynyilvánítás, hanem a jogvita tényleges megoldásának szükségessége (lásd ebben az értelemben: 2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 44–46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49 Ily módon a valamely nemzeti bíróság által előterjesztett kérelem ugyanis csak akkor utasítható el, ha a körülményekből kitűnik, hogy az EUMSZ 267. cikk szerinti eljárást eredeti céljától eltérő célra vették igénybe, és az valójában arra irányul, hogy a Bíróság fiktív jogvita kapcsán döntsön, vagy ha nyilvánvaló, hogy az uniós jog az ügy körülményeire sem közvetlenül, sem közvetetten nem alkalmazható (2018. november 28-i Amt Azienda Trasporti e Mobilità és társai ítélet, C-328/17, EU:C:2018:958, 34. pont).

50 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság jelezte, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a Bíróság által adott válasz továbbra is szükséges ahhoz, hogy határozatot lehessen hozni VL szabadságtól való megfosztásának jogszerűségéről. Márpedig amennyiben az EUMSZ 267. cikkel bevezetett eljárás a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze, amelynek révén az előbbi az utóbbiak által eldöntendő jogviták megoldásához szükséges támpontokat nyújt az uniós jog értelmezése terén, a kérdést előterjesztő bíróság ilyen pontosítása – főszabály szerint – köti a Bíróságot (lásd ebben az értelemben: 2014. február 27-i Pohotovosť ítélet, C-470/12, EU:C:2014:101, 32. pont), különösen azért, mert az előző pontban említett rendkívüli körülmények nem bizonyosodtak be.

51 Ebből következik, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az első kérdésről

52 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdését akként kell-e értelmezni, hogy egy jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár visszaküldés céljából való őrizetbe vételére vonatkozó határozathozatal céljából eljáró vizsgálóbíróság az e rendelkezésben említett olyan „egyéb hatóságnak” minősül, amelyhez feltehetően nemzetközi védelem iránti kérelmek érkeznek, de amelynek a nemzeti jog alapján nincs hatásköre e kérelmek nyilvántartásba vételére.

53 Amint az a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából következik, az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből egyaránt az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést az egész Unióban általában önállóan és egységesen kell értelmezni, figyelembe véve nemcsak azok kifejezéseit, hanem e rendelkezések összefüggéseit és a kérdéses szabályozás célját is (1984. január 18-i Ekro ítélet, 327/82, EU:C:1984:11, 11. pont; 2019. november 7-i K. H. K. ítélet [Ideiglenes számlazárolás], C-555/18, EU:C:2019:937, 38. pont).

54 E tekintetben a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdése előírja, hogy ha bárki nemzetközi védelemért folyamodik valamely, a nemzeti jog alapján az ilyen kérelmek nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező hatósághoz, a nyilvántartásba vételre a kérelmezést követő három munkanapon belül sor kell, hogy kerüljön. Ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése pontosítja, hogy ha olyan egyéb hatósághoz folyamodnak nemzetközi védelemért, amelyhez feltehetően ilyen kérelmek érkeznek, de a nemzeti jog alapján nincs hatásköre a nyilvántartásba vételre, a tagállamok biztosítják, hogy a nyilvántartásba vételre a kérelmezést követő hat munkanapon belül sor kerüljön.

55 Amint az a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében szereplő, a „nemzeti jog alapján […] hatáskörrel rendelkező hatóság” kifejezésből kitűnik, az irányelv a tagállamokra bízza a nemzetközi védelem iránti kérelmek nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező hatóság kijelölését.

56 Ezzel szemben – és amint arra a főtanácsnok indítványának 56. pontjában lényegében rámutatott –, amikor ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése az olyan „egyéb hatóság” fogalmára hivatkozik, „amelyhez feltehetően [nemzetközi védelem iránti] kérelmek érkeznek, de a nemzeti jog alapján nincs hatásköre a nyilvántartásba vételre”, egyáltalán nem utal a nemzeti jogra, ekként pedig nem kötelezi a tagállamokat ezen „egyéb hatóság” kijelölésére.

57 E tekintetben e rendelkezés szövegéből egyértelműen kitűnik, hogy az uniós jogalkotó tágan akarta értelmezni azon hatóságok fogalmát, amelyekhez – anélkül hogy hatáskörrel rendelkeznének nemzetközi védelem iránti kérelmek nyilvántartásba vételére – ilyen kérelmek érkezhetnek. Az „egyéb” jelző alkalmazása ugyanis azt tanúsítja, hogy nyitottan akarták meghatározni azon hatóságok körét, amelyekhez nemzetközi védelem iránti kérelmek érkezhetnek.

58 Ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése egyebekben megerősíti e kiterjesztő jelentést azáltal, hogy arra kötelez minden olyan hatóságot, amelyhez mindössze „feltehetően” fordulhatnak nemzetközi védelem iránti kérelmekkel, hogy azokat a benyújtásukkor ténylegesen átvegyék.

59 Ily módon, mivel előfordulhat, hogy egy jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár olyan igazságszolgáltatási hatósághoz nyújt be nemzetközi védelem iránti kérelmet, amelynek a nemzeti hatóságok által előterjesztett, az ezen állampolgárnak a visszaküldése céljából való őrizetbe vétele iránti kérelemről kell határozatot hoznia, úgy kell tekinteni, hogy az „egyéb hatóság” 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett fogalma magában foglalja ezt a bíróságot is.

60 Egyebekben nem lehet érvet alapítani arra, hogy a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése csak a rendőrséget, a határőrséget, a bevándorlási hivatalt és a fogdák személyzetét említi az olyan hatóságok körében, amelyekhez feltehetően nemzetközi védelem iránti kérelmekkel fordulnak. Amennyiben ugyanis ezt a felsorolást a „mint például” kitétel vezeti be, az nem lehet kimerítő jellegű.

61 Ráadásul – amint arra a főtanácsnok indítványának 58. pontjában lényegében rámutatott – éppen az, hogy a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése nem tünteti fel ezen „egyéb hatóság” igazságszolgáltatási vagy közigazgatási jellegét, jelzi, hogy az uniós jogalkotó e fogalom alkalmazásával több, akár igazságszolgáltatási hatóságot is le akart fedni, és nem állt szándékában kizárólag a közigazgatási hatóságokra szorítkozni.

62 Végezetül a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének ezt a szó szerinti értelmezését megerősíti annak rendszertani értelmezése.

63 Egyrészről ugyanis – amint arra a főtanácsnok indítványának 60. és 61. pontjában rámutatott – emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32 irányelv egyik célkitűzése a nemzetközi védelem megadására irányuló eljáráshoz való hatékony hozzáférés, azaz a lehető legkönnyebb hozzáférés biztosítása, amint az többek között ezen irányelv (8), (20), (25) és (26) preambulumbekezdéséből következik. E hozzáférés biztosítása céljából az említett irányelv 6. cikkének (2) bekezdése utal a tagállamok annak biztosítására irányuló kötelezettségére, hogy a nemzetközi védelemért folyamodó személyeknek „ténylegesen lehetőségük legyen arra, hogy kérelmüket mielőbb benyújtsák”.

64 Másrészről ez az értelmezés az említett irányelv (25) preambulumbekezdéséből is következik, amely szerint a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok számára megfelelő eljárási garanciákat kell biztosítani ahhoz, hogy ügyüket az eljárás valamennyi szakaszában folytathassák.

65 Amint azt az Európai Bizottság írásbeli észrevételeiben előadta, és amint arra a főtanácsnok indítványának 64. pontjában rámutatott, az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló azon igen gyors eljárásokban, amelyekben egyrészről a kitoloncolási határozatot a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár érkezését követő 24 órán belül meghozzák, és amelyekben másrészről ezt az állampolgárt a vizsgálóbíróság másnap hallgatja meg, ez az ügyvéd és az érintett által értett nyelvet beszélő tolmács részvételével tartott meghallgatás képezi a megfelelő időpontot a nemzetközi védelem iránti kérelem előterjesztésére. A körülményektől függően az említett meghallgatás akár az ilyen kérelem benyújtásához való jog érvényesítésére szolgáló első alkalmat is képezheti.

66 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott információkból kitűnik, hogy VL-t nem tájékoztatták arról a lehetőségről, hogy nemzetközi védelmet kérhet a vizsgálóbíróság általi meghallgatását megelőzően. Ennélfogva a spanyol kormány és a Ministerio Fiscal (ügyészség, Spanyolország) által hivatkozott azon körülmény, hogy az érintett személy a kérelmét végső soron az idegenrendészeti fogdában is benyújthatja, nem minősül olyan érvényes oknak, amely alapján úgy lehet vélni, hogy nem szabad engedélyezni számára, hogy ezt az őrizetbe vételével kapcsolatos határozathozatalra hatáskörrel rendelkező vizsgálóbíróság előtt megtegye.

67 Ebből következik, hogy az alapeljárásbelihez hasonló körülmények között akadályozná a nemzetközi védelem megadására irányuló eljáráshoz való hatékony hozzáférés biztosítására irányuló, a jelen ítélet 63. pontjában hivatkozott célkitűzés megvalósítását, ha megtiltanák a Juzgado de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajanához (San Bartolomé de Tirajana-i 3. sz. vizsgálóbíróság) hasonló igazságszolgáltatási hatóság számára, hogy hozzá nemzetközi védelem iránti kérelmek érkezzenek.

68 Az első kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdését akként kell értelmezni, hogy egy jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár visszaküldés céljából való őrizetbe vételére vonatkozó határozathozatal céljából eljáró vizsgálóbíróság az e rendelkezésben említett olyan „egyéb hatóságnak” minősül, amelyhez feltehetően nemzetközi védelem iránti kérelmek érkeznek, de amelynek a nemzeti jog alapján nincs hatásköre e kérelmek nyilvántartásba vételére.

A második kérdésről

69 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második és harmadik albekezdését akként kell-e értelmezni, hogy a vizsgálóbíróságnak az e rendelkezés értelmében vett „egyéb hatóságként” fennálló minőségében egyrészről tájékoztatnia kell a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásának részletes szabályairól, másrészről pedig – amennyiben a harmadik országbeli állampolgár kinyilvánította az e kérelem benyújtására irányuló szándékát – továbbítania kell az iratokat a hatáskörrel rendelkező hatóságnak az említett kérelem nyilvántartásba vétele céljából, hogy ez a harmadik országbeli állampolgár részesülhessen a befogadásnak a 2013/33 irányelv 17. cikkében előírt anyagi feltételeiből és az ott előírt egészségügyi ellátásokból.

70 A kérdés első részének megválaszolásához emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése értelmében a tagállamok gondoskodnak arról, hogy az e rendelkezésben említett „egyéb hatóságok”, amelyekhez feltehetően nemzetközi védelem iránti kérelmekkel fordulnak, a megfelelő információk birtokában legyenek, és személyzetük részesüljön a feladatai ellátásához szükséges szintű képzésben, valamint utasítást kapjon arra, hogy tájékoztassa a kérelmezőket arról, hogy hová és hogyan kell benyújtani a nemzetközi védelem iránti kérelmet.

71 Mivel az első kérdésre adott válaszból az következik, hogy egy jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár visszaküldés céljából való őrizetbe vételére vonatkozó határozathozatal céljából eljáró vizsgálóbíróság a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett „egyéb hatóságnak” minősül, ebből következik, hogy ez a vizsgálóbíróság – ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése alapján – arra is köteles, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személyeket a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásának konkrét részletes szabályaira vonatkozó információkkal lássa el.

72 A 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének ezt az értelmezését megerősíti ezen irányelv 6. cikkének (2) bekezdése, amely annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy a nemzetközi védelemért folyamodó személyeknek ténylegesen lehetőségük legyen arra, hogy kérelmüket mielőbb benyújtsák.

73 Márpedig – és jóllehet e rendelkezések azt tanúsítják, hogy az uniós jogalkotó meg akarta őrizni a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok nemzetközi védelemre jogosultként való elismerés kérelmezéséhez való jogának hatékony érvényesülését, ez a hatékony érvényesülés teljes mértékben megszűnne, ha a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második és harmadik albekezdése értelmében vett „egyéb hatóság” az eljárás minden egyes szakaszában azzal az ürüggyel mellőzhetné az érintett állampolgár tájékoztatását arról, hogy kérheti a nemzetközi védelmet, hogy ennek az állampolgárnak valószínűleg korábban meg kellett volna kapnia ezeket az információkat, vagy hogy azokat később feltehetőleg megkapja.

74 Ily módon azzal, hogy a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár visszaküldés céljából való őrizetbe vételével kapcsolatban eljáró vizsgálóbíróság ezt az állampolgárt tájékoztatja a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásának konkrét részletes szabályairól, a 2013/32 irányelv (18) preambulumbekezdésében megkövetelteknek megfelelően a tagállamok, egyúttal pedig a nemzetközi védelmet kérelmező személyek ahhoz fűződő érdekében jár el, hogy a megfelelő és teljes körű vizsgálat lefolytatásának sérelme nélkül a nemzetközi védelem iránti kérelmek ügyében a lehető legrövidebb időn belül határozat szülessen.

75 A spanyol kormány azonban úgy véli, hogy a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „egyéb hatóság” hivatalból nem tájékoztathatja a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat arról, hogy nemzetközi védelmet kérhetnek.

76 E tekintetben meg kell állapítani, hogy ezen irányelv (28) preambulumbekezdése kimondja, hogy a vizsgálati eljárás határátkelőhelyeken és őrizeti létesítményekben történő igénybevételének megkönnyítése érdekében információkat kell biztosítani a nemzetközi védelem kérelmezésének lehetőségéről. Az említett irányelv 8. cikkének (1) bekezdése pedig arra kötelezi a tagállamokat, hogy amennyiben arra utaló jelek vannak, hogy a fogdában fogva tartott vagy külső határon lévő határátkelőhelyen – ideértve a tranzitzónákat is – lévő harmadik országbeli vagy hontalan állampolgárok nemzetközi védelemért kívánnak folyamodni, e lehetőségről biztosítanak számukra tájékoztatást.

77 Amennyiben a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése előírja ily módon, hogy annak az – eljárásban a vizsgálóbíróság eljárása előtt és után egyaránt részt vevő – „egyéb hatóságnak”, „amelyhez feltehetően [nemzetközi védelem iránti] kérelmek érkeznek” képesnek kell lennie arra, hogy a kérelmezők számára információkat nyújtson a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásának részletes szabályaira vonatkozóan, meg kell állapítani, hogy a nemzetközi védelem kérelmezésére vonatkozó lehetőséggel kapcsolatos információknak a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok rendelkezésére bocsátására irányuló kötelezettség az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló vizsgálóbíróságot is terheli, minden olyan egyéb hatósághoz hasonlóan, amelyhez feltehetően ilyen kérelmek érkeznek.

78 Ennélfogva a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár visszaküldés céljából való őrizetbe vételére vonatkozó határozathozatal céljából eljáró vizsgálóbíróság akkor felel meg a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második és harmadik albekezdésében és 8. cikkének (1) bekezdésében szereplő rendelkezéseknek, ha hivatalból tájékoztatja ezt az állampolgárt a nemzetközi védelem kérelmezéséhez való jogáról.

79 A kérdés második részének megválaszolásához emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32 irányelv (27) preambulumbekezdése kimondja többek között, hogy azon harmadik országbeli állampolgároknak, akik kifejezték azon kívánságukat, hogy nemzetközi védelem iránt folyamodjanak, meg kell felelniük az ezen irányelvben és a 2013/33 irányelvben meghatározott kötelezettségeknek, és élvezniük kell az ezen irányelvekben meghatározott jogokat. Ennek érdekében a tagállamoknak a lehető legkorábban nyilvántartásba kell venniük a tényt, hogy e személyek nemzetközi védelem kérelmezői.

80 Márpedig amennyiben a nemzetközi védelem iránti kérelmet a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „egyéb” hatóság előtt nyújtották be, ez a rendelkezés a kérelem benyújtásától számított hat munkanapos határidőt biztosít az érintett tagállam számára, hogy a kérelmet nyilvántartásba vegye.

81 Ahhoz, hogy ezt a különösen rövid határidőt tiszteletben lehessen tartani, különösen a nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálására irányuló eljárás hatékonyságának és gyorsaságának biztosítása céljából elengedhetetlen, hogy ez a hatóság közölje a birtokában lévő iratokat a nemzeti jog értelmében a kérelem nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező hatósággal.

82 E közlés hiányában – amint arra a főtanácsnok indítványának 72. pontjában rámutatott – súlyosan sérülne maga a 2013/32 irányelvnek, és különösen ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének a nemzetközi védelemmel kapcsolatos eljáráshoz való hatékony, könnyű és gyors hozzáférés garantálására irányuló célkitűzése.

83 A második kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második és harmadik albekezdését akként kell értelmezni, hogy a vizsgálóbíróságnak az e rendelkezés értelmében vett „egyéb hatóságként” fennálló minőségében egyrészről tájékoztatnia kell a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásának részletes szabályairól, másrészről pedig – amennyiben a harmadik országbeli állampolgár kinyilvánította az e kérelem benyújtására irányuló szándékát – továbbítania kell az iratokat a hatáskörrel rendelkező hatóságnak az említett kérelem nyilvántartásba vétele céljából, hogy ez a harmadik országbeli állampolgár részesülhessen a befogadásnak a 2013/33 irányelv 17. cikkében előírt anyagi feltételeiből és az ott előírt egészségügyi ellátásokból.

A harmadik kérdésről

84 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a 2013/32 irányelv 26. cikkét és a 2013/33 irányelv 8. cikkét akként kell-e értelmezni, hogy kizárólag a 2013/33 irányelv 8. cikkének (3) bekezdésében előírt okok miatt vehető őrizetbe az a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár, aki a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „egyéb hatóság” előtt kinyilvánította a nemzetközi védelem kérelmezésére irányuló szándékát.

85 E tekintetben meg kell állapítani, hogy mind a 2013/32 irányelv 26. cikke, mind a 2013/33 irányelv 8. cikkének (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a tagállamok senkit nem vehetnek őrizetbe kizárólag azon az alapon, hogy az érintett nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be.

86 Először is azt kell tehát meghatározni, hogy a 2013/32 irányelv 2. cikkének c) pontja értelmében vett nemzetközi védelmet kérelmező személynek minősül-e az a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár, aki kinyilvánította a nemzetközi védelem kérelmezésére irányuló szándékát.

87 Elöljáróban meg kell állapítani – amint azt a főtanácsnok indítványának 78. pontjában tette –, hogy a 2013/32 irányelv 6. cikke különbséget tesz egyrészről a nemzetközi védelemért folyamodás, másrészről a kérelem benyújtása között.

88 E tekintetben a 2013/32 irányelv szövegéből egyértelműen kitűnik, hogy az irányelv a nemzetközi védelmet kérelmezői minőséget többszörösen is a védelemért „folyamodáshoz” köti. Ezen irányelv 2. cikkének c) pontja ugyanis a „kérelmező” fogalmát a következőképpen határozza meg: harmadik ország olyan állampolgára vagy olyan hontalan személy, aki nemzetközi védelemért „folyamodott”, és kérelme ügyében még nem hoztak jogerős határozatot. Hasonlóképpen, az említett irányelv 2. cikkének b) pontja a „kérelem” fogalmát akként határozza meg, hogy az a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által valamely tagállamnál „előterjesztett” kérelem. Ugyanez a

helyzet a 2013/33 irányelv 2. cikkének b) pontja esetében, amely a „kérelmező” fogalmát a következőképpen határozza meg: harmadik ország olyan állampolgára vagy olyan hontalan személy, akinek nemzetközi védelem iránti kérelme tárgyában még nem hoztak végleges határozatot, valamint ezen irányelv 2. cikkének a) pontja esetében, amely szerint a „nemzetközi védelem iránti kérelem” vagy „kérelem” a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által valamely tagállamnál előterjesztett olyan védelem iránti kérelem, amely a menekültjogállás, illetve a kiegészítő védelmi jogállás kérelmezéseként értelmezhető.

89 A „nemzetközi védelmet kérelmező személy” fogalmának ez a tág megközelítése a 2013/32 irányelv 3. cikke (1) bekezdéséből is következik, amelyből kitűnik, hogy ezen irányelvet a tagállamok területén benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmekre kell alkalmazni, következik továbbá a 2013/33 irányelv 3. cikke (1) bekezdéséből, amelyből levonható az a következtetés, hogy az irányelvet minden olyan harmadik országbeli állampolgárra és hontalan személyre alkalmazni kell, aki nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújt be.

90 A 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első és második albekezdése egyebekben arra kötelezi a tagállamokat, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmeket legkésőbb a „kérelmezést” követő három vagy hat munkanapon belül nyilvántartásba vegyék, aszerint, hogy az említett kérelmet a nemzeti jog alapján az ilyen kérelmek kezelésére hatáskörrel rendelkező hatósághoz vagy olyan egyéb hatósághoz nyújtották be, amelyhez feltehetően ilyen kérelmek érkeznek, anélkül azonban, hogy ezen utóbbiak a nemzeti jog alapján hatáskörrel rendelkeznének azok nyilvántartásba vételére. Ezen irányelv 6. cikkének (2) bekezdése annak biztosítására is kötelezi a tagállamokat, hogy a nemzetközi védelemért „folyamodó” személyeknek ténylegesen lehetőségük legyen arra, hogy kérelmüket mielőbb „benyújtsák”.

91 Végezetül meg kell állapítani, hogy az említett irányelv (27) preambulumbekezdése kimondja, hogy azok a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek, akik kifejezték azon kívánságukat, hogy nemzetközi védelem iránt folyamodjanak, nemzetközi védelmet kérelmezőknek tekintendők, és emiatt meg kell felelniük a 2013/32 irányelvben és a 2013/33 irányelvben meghatározott kötelezettségeknek, és élvezniük kell az ezen irányelvekben meghatározott jogokat. Az említett preambulumbekezdés második mondata emellett pontosítja, hogy ennek érdekében a tagállamoknak a lehető legkorábban nyilvántartásba kell venniük a tényt, hogy e személyek nemzetközi védelem kérelmezői.

92 E tényezők összességéből következik, hogy a harmadik országbeli állampolgár a kérelem „benyújtásának” időpontjában megszerzi a 2013/32 irányelv 2. cikkének c) pontja értelmében vett nemzetközi védelmet kérelmezői minőséget.

93 Márpedig míg ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első és második albekezdése értelmében a nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vétele az érintett tagállam feladata, és e kérelem benyújtása – az említett irányelv 6. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében – főszabály szerint megköveteli, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező az e célból előírt kérelmet kitöltse, a nemzetközi védelem iránti kérelem „előterjesztése” semmiféle adminisztratív alaki követelményt nem igényel, amint arra a főtanácsnok indítványának 82. pontjában rámutatott, mivel az említett alaki követelményeket a kérelem „benyújtásakor” kell tiszteletben tartani.

94 Ebből következik egyrészről, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezői minőség megszerzése nem függhet sem a kérelem nyilvántartásba vételétől, sem annak benyújtásától, másrészről pedig, hogy az, hogy a harmadik országbeli állampolgár a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett, a vizsgálóbírósághoz hasonló „egyéb hatóság” előtt nyilvánította ki a nemzetközi védelem kérelmezésére irányuló szándékát, önmagában elegendő ahhoz, hogy őt nemzetközi védelmet kérelmezői minőséggel felruházza, ennélfogva pedig, hogy ezáltal meginduljon az a hat munkanapos határidő, amelyen belül az érintett tagállamnak nyilvántartásba kell vennie az említett kérelmet.

95 Másodszor tehát azt kell értékelni, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személyeket őrizetbe lehet-e venni a 2013/33 irányelv 8. cikkének (3) bekezdésében előírtaktól eltérő ok miatt.

96 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy a 2008/115 irányelv (9) preambulumbekezdésével összefüggésben ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy harmadik országok olyan állampolgárára, aki a 2013/32 irányelv értelmében nemzetközi védelem iránti kérelmet terjesztett elő, az irányelv nem alkalmazható az említett kérelem benyújtásától az e kérelemre vonatkozó elsőfokú határozat meghozataláig, vagy adott esetben addig tartó időszakban, amíg az említett határozattal szemben indított jogorvoslati eljárás folyamatban van (lásd analógia útján: 2013. május 30-i Arslan ítélet, C-534/11, EU:C:2013:343, 49. pont).

97 Egyebekben a 2008/115 irányelv értelmében vett kiutasítási határozat és az esetleges kitoloncolást elrendelő határozat tekintetében a nemzetközi védelmet kérelmező számára a hatékony jogorvoslathoz való jogban, valamint a visszaküldés tilalmának elvében foglalt védelmet legalább egy bírósági fórum előtti, automatikus halasztó hatályú hatékony jogorvoslat elismerésével kell biztosítani a nemzetközi védelmet kérelmező személy számára. A tagállamok feladata biztosítani a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal szemben előterjesztett jogorvoslat teljes hatékonyságát, felfüggesztve a kiutasítási határozat valamennyi joghatását a jogorvoslati kérelem előterjesztésére rendelkezésre álló határidő alatt, és amennyiben ilyen jogorvoslati kérelmet előterjesztettek, annak elbírálásáig (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 26-i X kontra Belastingdienst/Toeslagen ítélet [A fellebbezés felfüggesztő hatálya], C-175/17, EU:C:2018:776, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

98 Amennyiben – a jelen ítélet 94. pontjában megállapítottaknak megfelelően – a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „egyéb hatóság” előtt a nemzetközi védelem kérelmezésére irányuló szándékát kinyilvánító harmadik országbeli állampolgár nemzetközi védelmet kérelmezői minőséget élvez, helyzete ebben a szakaszban nem tartozhat a 2008/115 irányelv hatálya alá.

99 A jelen ügyben ebből következik – amint azt a főtanácsnok is megállapította indítványának 106. pontjában –, hogy noha VL őrizetének feltételeire a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásának időpontjáig a 2008/115 irányelv volt az irányadó, ezen időponttól kezdve a 2013/32 irányelv 26. cikkének (1) bekezdését és a 2013/33 irányelv 8. cikkének (1) bekezdését kellett rá alkalmazni (lásd analógia útján: 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet, C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 210. és 213. pont).

100 Márpedig e két utóbbi rendelkezés együttes értelmezéséből következik, hogy a tagállamok nem vehetnek őrizetbe egy személyt pusztán azon az alapon, hogy ő nemzetközi védelmet kérelmező személy, valamint hogy az őrizetbe vétel okainak és az őrizet feltételeinek, továbbá az őrizetbe vett kérelmezők számára biztosított garanciáknak meg kell felelniük a 2013/33 irányelvnek.

101 E tekintetben az ezen irányelv (15) és (20) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 8. és 9. cikke a tagállamok számára az őrizetbe vétel foganatosítására biztosított jogkört illetően jelentős korlátozásokat támaszt (lásd ebben az értelemben: 2016. február 15-i N. ítélet, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 61. és 62. pont; 2017. szeptember 14-i K. ítélet, C-18/16, EU:C:2017:680, 44. és 45. pont).

102 Ily módon, az említett irányelv 8. cikkének (2) bekezdése értelmében a nemzetközi védelmet kérelmező személy csak akkor vehető őrizetbe, ha – eseti értékelés alapján – ez szükségesnek bizonyul, és ha kevésbé kényszerítő jellegű alternatív intézkedések alkalmazása nem lenne hatékony. Ebből következik, hogy a nemzeti hatóságok csak annak eseti alapon történő vizsgálatát követően vehetik őrizetbe a nemzetközi védelmet kérelmező személyt, hogy ez az őrizet arányos-e az azzal elérni kívánt célokkal

(2017. szeptember 14-i K. ítélet, C-18/16, EU:C:2017:680, 48. pont; 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet, C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 258. pont).

103 Kétségtelen, hogy a 2013/33 irányelv 8. cikke (3) bekezdésének második albekezdése értelmében az őrizetbe vétel okait a nemzeti jog állapítja meg.

104 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából ugyanakkor az következik, hogy ezen irányelv 8. cikke (3) bekezdésének első albekezdése kimerítően sorolja fel azokat a különböző okokat, amelyek igazolhatják a nemzetközi védelmet kérelmező őrizetbe vételét, valamint hogy ezen okok mindegyike egyedi szükségletet testesít meg, és önálló jelleggel rendelkezik (2016. február 15-i N. ítélet, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 59. pont; 2017. szeptember 14-i K. ítélet, C-18/16, EU:C:2017:680, 42. pont; 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet, C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 250. pont).

105 Ezen túlmenően, tekintettel a Charta 6. cikkében biztosított szabadsághoz való jog jelentőségére, valamint azon beavatkozás súlyosságára, amelyet e jogban az ilyen őrizetbe vételi intézkedés jelent, az e jog gyakorlásával kapcsolatos korlátozások a feltétlenül szükséges határokon belül kell, hogy maradjanak (2016. február 15-i N. ítélet, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 56. pont; 2017. szeptember 14-i K. ítélet, C-18/16, EU:C:2017:680, 40. pont).

106 Márpedig az alapügyben a VL őrizetbe vételének igazolása céljából előadott ok, azaz az, hogy nem lehetett a számára humanitárius befogadó központban szálláshelyet találni, a 2013/33 irányelv 8. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében említett hat őrizetbe vételi ok egyikének sem felel meg.

107 Következésképpen ez az őrizetbe vételi ok ellentétes ezen irányelv 8. cikkének (1)–(3) bekezdésében előírt rendelkezésekkel, mivel sérti a befogadás azon anyagi feltételeinek alapvető tartalmát, amelyeket nemzetközi védelem iránti kérelmének vizsgálata során a nemzetközi védelmet kérelmező személy részére biztosítani kell, továbbá nem tartja tiszteletben sem az említett irányelv elveit, sem annak célkitűzését (lásd analógia útján: 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet, C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 252. pont).

108 Nem vitatott, hogy a 2013/33 irányelv 18. cikke (9) bekezdésének b) pontja előírja, hogy kellően indokolt esetekben a tagállamok kivételesen az e cikk rendelkezéseitől eltérő anyagi befogadási feltételeket is előírhatnak a lehető legrövidebb észszerű időtartamig többek között akkor, ha a rendelkezésre álló szokásos szálláslehetőségek ideiglenesen kimerültek. Az őrizetbe vétel azonban – szabadságelvonással járó intézkedésként – nem minősülhet az e rendelkezés értelmében vett eltérő anyagi befogadási feltételnek.

109 Az említett irányelv 8. cikke (3) bekezdésének d) pontja egyebekben csak abban az esetben engedi meg a 2008/115 irányelv szerinti kiutasítási eljárás keretében a nemzetközi védelmet kérelmező személynek a kiutasítás előkészítése és/vagy a kitoloncolási eljárás lefolytatása céljából történő őrizetbe vételét, ha az adott tagállam objektív kritériumok alapján bizonyítani tudja – ideértve azt is, hogy a kérelmezőnek már volt lehetősége igénybe venni a menekültügyi eljárást –, hogy alapos okkal feltételezhető, hogy a kérelmező pusztán azért folyamodik nemzetközi védelemért, hogy késleltesse vagy meghiúsítsa a kiutasítási határozat végrehajtását.

110 Márpedig ami elsősorban a menekültügyi eljárás igénybevételének lehetőségét illeti, a jelen ügyben – és amint azt a főtanácsnok indítványának 109. pontjában megállapította – az e tekintetben az őrizetbevételi jegyzőkönyvre, valamint az őrizetbe vételről szóló határozattal szembeni jogorvoslatokra vonatkozó jogokkal és alapvető elemekkel kapcsolatos tájékoztatást tartalmazó jegyzőkönyvre támaszkodó kérdést előterjesztő bíróság megállapításaiból kitűnik, hogy VL-t a vizsgálóbíróság általi meghallgatásának időpontjáig nem tájékoztatták a nemzetközi védelem iránti kérelem előterjesztésének lehetőségéről. Ily módon úgy tűnik, hogy ez a meghallgatás képezte az egyetlen olyan alkalmat, amikor

VL nemzetközi védelmet kérhetett azt megelőzően, hogy idegenrendészeti fogdába küldték. Ennélfogva – a jelen ítélet 66. pontjában felidézetteknek megfelelően – nem bír relevanciával az, hogy ez a személy végső soron rendelkezett azzal a lehetőséggel, hogy ezt a kérelmet ebben a központban benyújtsa, amint arra a spanyol kormány hivatkozik.

111 Másodsorban, sem az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból, sem a Bíróság rendelkezésére álló iratokból nem tűnik ki, hogy a jelen ügyben alapos okkal feltételezhető volt, hogy a kérelmező pusztán azért folyamodik nemzetközi védelemért, hogy késleltesse vagy meghiúsítsa a kiutasítási határozat vagy a kitoloncolás végrehajtását.

112 Végezetül emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/33 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személyt kizárólag a lehető legrövidebb időre és az ezen irányelv 8. cikkének (3) bekezdésében meghatározott okok fennállásának idejére lehet őrizetbe venni (2016. február 15-i N. ítélet, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 62. pont).

113 E körülmények között a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 26. cikkét és a 2013/33 irányelv 8. cikkét akként kell értelmezni, hogy kizárólag a 2013/33 irányelv 8. cikkének (3) bekezdésében előírt okok miatt vehető őrizetbe az a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár, aki a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „egyéb hatóság” előtt kinyilvánította a nemzetközi védelem kérelmezésére irányuló szándékát.

A költségekről

114 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdését akként kell értelmezni, hogy egy jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár visszaküldés céljából való őrizetbe vételére vonatkozó határozathozatal céljából eljáró vizsgálóbíróság az e rendelkezésben említett olyan „egyéb hatóságnak” minősül, amelyhez feltehetően nemzetközi védelem iránti kérelmek érkeznek, de amelynek a nemzeti jog alapján nincs hatásköre e kérelmek nyilvántartásba vételére.**

2) **A 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második és harmadik albekezdését akként kell értelmezni, hogy a vizsgálóbíróságnak az e rendelkezés értelmében vett „egyéb hatóságként” fennálló minőségében egyrészről tájékoztatnia kell a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásának részletes szabályairól, másrészről pedig – amennyiben a harmadik országbeli állampolgár kinyilvánította az e kérelem benyújtására irányuló szándékát – továbbítania kell az iratokat a hatáskörrel rendelkező hatóságnak az említett kérelem nyilvántartásba vétele céljából, hogy ez a harmadik országbeli állampolgár részesülhessen a befogadásnak a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 17. cikkében előírt anyagi feltételeiből és az ott előírt egészségügyi ellátásokból.**

3) A 2013/32 irányelv 26. cikkét és a 2013/33 irányelv 8. cikkét akként kell értelmezni, hogy kizárólag a 2013/33 irányelv 8. cikkének (3) bekezdésében előírt okok miatt vehető őrizetbe az a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár, aki a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „egyéb hatóság” előtt kinyilvánította a nemzetközi védelem kérelmezésére irányuló szándékát.

Aláírások